

Meri Huws
Welsh Language Commissioner
Market Chambers
5-7 St Mary Street
Cardiff
CF10 1AT

post@welshlanguagecommissioner.wales

30 June 2016

Dear Commissioner,

The Agriculture and Horticulture Development Board (AHDB) operates across the United Kingdom (UK). Our purpose is to equip levy payers with independent, evidence-based information and tools to grow, become more competitive and sustainable.

Covering about 75% of total agricultural output in the UK, AHDB supports:

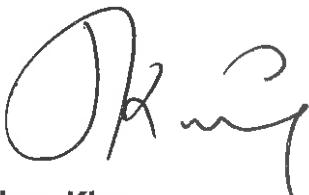
- i) Pig meat in England – our delivery activity is branded as AHDB Pork
- ii) Milk in Great Britain (GB) – our delivery activity is branded as AHDB LLaeth/Dairy
- iii) Beef and lamb in England – our delivery activity is branded as AHDB Beef & Lamb
- iv) Commercial horticulture in GB – our delivery activity is branded as AHDB Horticulture
- v) Cereals and oilseeds in the UK – our delivery activity is branded as AHDB Cereals & Oilseeds
- vi) Potatoes in GB – our delivery activity is branded as AHDB Potatoes.

Our two red meat sector teams cover England only and are outside the scope of our Welsh Language Scheme. The very limited number of levy payers based in Wales for our Horticulture, Potato and Cereals/Oilseeds sectors prompted the Welsh Language Board, in a letter dated 12 December 2008, to confirm that these AHDB divisions will only be expected to produce information and material in the Welsh language if they are undertaking a specific project aimed solely at the public in Wales. No such projects were undertaken during the 12 month reporting period to 31 March 2016.

The report on the following pages summarises AHDB's compliance and activity, particularly through our AHDB Dairy team, in line with the commitments we make in our Welsh Language Scheme and associated activity plans.

Kind regards.

Yours sincerely

Jane King
Chief Executive

AHDB
Stoneleigh Park
Kenilworth
Warwickshire
CV8 2TL

T 024 7669 2051
E info@ahdb.org.uk
W ahdb.org.uk

Meri Huws
Comisiynydd y Gymraeg
Siambrau'r Farchnad
5-7 Heol y Santes Fair
Caerdydd
CF10 1AT

post@comisiynyddygymraeg.cymru

30 Mehefin 2016

Annwyl Gomisiynydd,

Mae'r Bwrdd Datblygu Amaethyddiaeth a Garddwriaeth (AHDB) yn gweithredu ar draws y Deyrnas Unedig. Ein pwrpas yw darparu talwyr lefi â gwybodaeth annibynnol sy'n seiliedig ar dystiolaeth, ynghyd â'r arfau i dyfu a dod yn fwy cystadleuol a chynaliadwy.

Gan ymdrin â thua 75% o holl gynnrych amaethyddol y Deyrnas Unedig, mae'r AHDB yn cefnogi:

- i) Cig moch yn Lloegr – drwy weithgarwch ein brand AHDB Pork
- ii) Llaeth ym Mhrydain – drwy weithgarwch ein brand AHDB Dairy
- iii) Biff a chig oen yn Lloegr – drwy weithgarwch ein brand AHDB Beef & Lamb
- iv) Garddwriaeth fasnachol ym Mhrydain - drwy weithgarwch ein brand AHDB Horticulture
- v) Grawnfwyd a Hadau Olew yn y Deyrnas Unedig – drwy weithgarwch ein brand AHDB Cereals & Oilseeds
- vi) Tatws ym Mhrydain – drwy weithgarwch ein brand AHDB Potatoes

Mae ein dau dîm sector cig coch yn gweithredu ar draws Lloegr yn unig, ac nid ydynt yn dod dan gwmpas ein Cynllun Iaith Gymraeg. Yn sgil y nifer cyfyngedig iawn o dalwyr lefi yng Nghymru ar gyfer ein sectorau Garddwriaeth, Tatws a Grawnfwyd/Hadau Olew, bu i Fwrdd yr Iaith Gymraeg, mewn llythyr dyddiedig 12 Rhagfyr 2008 gadarnhau mai dim ond os ydyn nhw'n ymgymryd â phrosiect penodol sydd wedi'i anelu'n llwyr at y cyhoedd yng Nghymru y bydd disgwyl i'r adrannau hyn o'r AHDB gynhyrchu gwybodaeth a deunydd yn y Gymraeg. Ni ymgymmerwyd ag unrhyw brosiectau o'r fath yn ystod y cyfnod adrodd o 12 mis hyd 31 Mawrth 2016.

Mae'r adroddiad ar y tudalennau canlynol yn crynhoi gweithgarwch yr AHDB a'r modd rydym wedi cydymffurfio, yn arbennig drwy ein tîm AHDB Llaeth/Dairy, â'r ymrwymiadau a wnaethom yn ein Cynllun Iaith Gymraeg, ac unrhyw gynlluniau gweithgaredd cysylltiedig.

Yn gywir

Jane King
Prif Weithredwr

AHDB
Stoneleigh Park
Kenilworth
Warwickshire
CV8 2TL

T 024 7669 2051
E info@ahdb.org.uk
W ahdb.org.uk

Agriculture and Horticulture Development Board

Annual report 2015/16 to the Welsh Commissioner

Introduction

The Agriculture and Horticulture Development Board (AHDB) and, in particular, our AHDB Dairy team, continues to make progress on extending the range of resources and support we provide to deliver the Welsh Language commitments we make in our Welsh Language Scheme.

Our compliance is monitored through the AHDB Corporate Affairs Director who sits on the Senior Team. This annual report will be presented to the main AHDB Board at its meeting in September 2016.

The following top line points provide an overview of compliance by AHDB at a Corporate level and then at the specific AHDB Dairy activity level. We enclose some pdf file examples of materials and more are available on request.

AHDB Corporate Level

Management Awareness

The AHDB commitments within our Welsh Language Scheme and Action Plan were communicated to the AHDB Senior Team on 2 September 2015 and to the main AHDB Board under agenda item 10 at its meeting on 29 September 2015.

Websites

The AHDB Welsh Language Scheme is published on the AHDB website in both Welsh and English. This annual report, once accepted, will also be published in both languages on the AHDB website - <http://www.ahdb.org.uk/publications/WelshLanguageScheme.aspx> - alongside previous annual reports.

There are Welsh language welcome pages on the main AHDB website and also on the sub-sites of the AHDB sectors which have a GB or UK remit:

- The AHDB corporate website introductory page in Welsh:
<http://www.ahdb.org.uk/cymru.aspx>
- Our GB Dairy team's introductory web page in Welsh:
<http://www.dairy.ahdb.org.uk/cymraeg/>
- Our GB Horticulture team's introductory page in Welsh:
<http://www.horticulture.ahdb.org.uk/cefndir-y-hdc>
- Our UK Cereals and Oilseeds team's introductory page in Welsh:
<http://cereals.ahdb.org.uk/welsh-version.aspx>
- Our GB Potato division's introductory page in Welsh:
<http://www.potatoes.ahdb.org.uk/cymraeg>

Employee recruitment

We assess relevant workplaces and jobs where the ability to speak Welsh is essential or desirable and recruitment materials are assessed for Welsh language relevance. There was one such post during the 12 months to 31 March 2016 where the ability to speak Welsh was advertised as desirable and the job description was available in Welsh.

AHDB Dairy

Approximately one sixth of AHDB's milk levy payers farm in Wales.

AHDB Dairy, in addition to the delivery of levy-funded activity also jointly delivered the Improving the Welsh Dairy Supply Chain Project. The project was made possible through the Rural Development Plan for Wales 2007-2013 which was funded by the Welsh Government and the European Agricultural Fund for Rural Development. The project which came to an end in August 2015 adhered to the Welsh Government's Welsh Language Policy. AHDB Dairy is developing another project through the Rural Development Programme 2014-2020, and again, if successful, this will adhere to the Welsh Government's Welsh Language Policy.

The AHDB Dairy Wales team includes five members of staff, four of which are fully competent in written and spoken Welsh. This team is fully experienced in delivering their work bilingually and always take into consideration bilingual requirements. The proposed AHDB Dairy 2015/2016 Welsh Language Action Plan (copy enclosed) contains activities to continue to develop and improve the skills and awareness of the team.

The following bullet points provide a top line overview of what has been achieved by our Dairy team against the agreed 2015/16 Action Plan, further building on the progress achieved in earlier years.

Policies, legislation and initiatives

- A procedure was in place to identify current Welsh language requirements for relevant new products and services. Staff member, Menna Davies, provided direction in this area.

Delivering services

- All dairy events in Wales continued to provide bilingual material and services, this also included provision at the main Livestock Show held at the NEC in England.
- A system was in place, via a customer relationship management (CRM) system, to record the language preference of customers.

Services undertaken on our behalf by third parties

- A range of promotional activities were undertaken by third party organisations to help promote the AHDB Dairy Welsh/bilingual online education resource offering.

Advertising, printed literature, publicity materials

- Godro, the fully bilingual Wales dairy newsletter ceased production after the July 2015 issue due to funding coming to an end.
- All press releases were provided in Welsh on request.
- Bilingual covering letters accompanied relevant reports as and when required.

- The stand display panels for levy facing activity at the Royal Welsh Show were bilingual.
- Bilingual content was included on the consumer facing stand panels at the Royal Welsh.
- Welsh speaking staff and dairy farmers assisted on the consumer facing stand at the Royal Welsh across the four days.

Communication & education

- Welsh speaking staff automatically dealt with Welsh correspondence/general communication.
- Welsh language content was consistently refreshed on the main AHDB Dairy website of www.dairy.ahdb.org.uk
- Welsh bilingual online education resources for both primary and secondary schools continued to be promoted and downloaded from the AHDB jointly-funded website: www.foodafactoflife.org.uk.

Numerous pages of our GB-wide AHDB Dairy consumer facing website are in Welsh: <http://wales.thisisdairying.com/> however, this has been under review for the past two years. Despite various efforts to promote and direct consumers to the Welsh pages this is having very little impact or results. AHDB Dairy recorded a total of 154,579 unique visitors to Thisisdairying.com 2015-16. In comparison the Welsh site only received a total of 786 visitors for the whole year with some of these coming from employees/translators. As a consequence of this monitoring and evaluation, it has been decided that no further resource will be allocated to developing these Welsh language pages, and the existing pages will be deleted during 2016-17. Web bilingual pages will continue to be developed and available on the main AHDB dairy farmer site www.dairy.ahdb.org.uk/cymraeg.

Staffing

- The AHDB Dairy Wales team includes four staff members who are fully competent in written and spoken Welsh.
- Recent relevant recruitment advertisement noted that the ability to speak Welsh was desirable and the job description was available in Welsh.

Internal arrangements

- Marketing plans discussed and agreed via working groups continue to highlight that consideration must be given to the Welsh Language Scheme for services and products where relevant.
- Menna Davies, Dairy Development Wales Manager offers direction and advice on any relevant Welsh Language scheme requirements.

Bwrdd Datblygu Amaethyddiaeth a Garddwriaeth (AHDB) Adroddiad blynnyddol 2015/16 i Gomisiynydd y Gymraeg

Cyflwyniad

Mae'r Bwrdd Datblygu Amaethyddiaeth a Garddwriaeth (AHDB), ac yn arbennig ein hadran AHDB Llaeth/Dairy, wrthi'n parhau i ymestyn yr amrywiaeth o adnoddau a chymorth a ddarperir, er mwyn cwrdd â'r ymrwymiadau iaith a wnaed gennym yn ein Cynllun Iaith Gymraeg.

Mae'r modd yr ydym yn cydymffurfio'n cael ei fonitro gan Gyfarwyddwr Materion Corfforaethol yr AHDB, sy'n aelod o'r Uwch Dîm Rheoli. Cyflwynir yr adroddiad blynnyddol hwn i brif Fwrdd yr AHDB yn ei gyfarfod ym Medi 2016.

Mae'r prif bwyntiau canlynol yn darparu darlun cyffredinol o'r modd y mae'r AHDB wedi cydymffurfio ar lefel Gorfforaethol, ac yna ar lefel adrannol AHDB Llaeth/Dairy yn benodol. Amgaeir ffeiliau pdf sy'n cynnwys enghreifftiau o ddeunydd, a gellir darparu mwy os oes angen.

Lefel Gorfforaethol AHDB

Ymwybyddiaeth Rheolwyr

Hysbyswyd yr Uwch Dîm Rheoli ynghylch ymrwymiadau'r AHDB fel rhan o'n Cynllun Iaith Gymraeg a'n Cynllun Gweithredu ar 2 Medi 2015, a hysbyswyd prif fwrdd yr AHDB dan eitem 10 o agenda ei gyfarfod ar 29 Medi 2015.

Gwefannau

Mae Cynllun Iaith Gymraeg yr AHDB wedi'i gyhoeddi ar wefan yr AHDB yn Gymraeg a Saesneg. Bydd yr adroddiad blynnyddol hwn, wedi iddo gael ei gymeradwyo, hefyd yn cael ei gyhoeddi yn y ddwy iaith ar wefan yr AHDB -
<http://www.ahdb.org.uk/publications/WelshLanguageScheme.aspx> - ochr yn ochr ag adroddiadau blynnyddol blaenorol.

Mae tudalennau croeso yn Gymraeg ar brif wefan yr AHDB, a hefyd ar is-safleoedd adrannau'r AHDB sy'n gweithredu dros Brydain neu'r Deyrnas Unedig:

- Tudalen ragarweiniol gwefan gorfforaethol yr AHDB yn Gymraeg:
<http://www.ahdb.org.uk/cymru.aspx>
- Gwe-dudalen ragarweiniol tîm Llaeth Prydain yn Gymraeg:
<http://www.dairy.ahdb.org.uk/cymraeg/>
- Tudalen ragarweiniol tîm Garddwriaeth Prydain yn Gymraeg:
<http://www.horticulture.ahdb.org.uk/cefndir-y-hdc>
- Tudalen ragarweiniol tîm Grawnfwyd a Hadau Olew Prydain yn Gymraeg:
<http://www.cereals.ahdb.com/welsh-version.aspx>

- Tudalen ragarweiniol adain Datws Prydain yn Gymraeg:
<http://www.potatoes.ahdb.org.uk/cymraeg>

Recriwtio Gweithwyr

Rydym yn asesu gweithleoedd a swyddi perthnasol lle mae'r gallu i siarad Cymraeg yn hanfodol neu'n ddymunol, ac mae deunydd reciwtio'n cael ei asesu i sicrhau ei fod yn berthnasol o ran y Gymraeg. Roedd yna un swydd o'r fath yn ystod y 12 mis hyd 31 Mawrth 2016 lle'r oedd yr hysbyseb yn nodi bod y gallu i siarad Cymraeg yn ddymunol, a'r swydd-disgrifiad ar gael yn Gymraeg.

AHDB Llaeth/Dairy

Mae tua un o bob chwech o dalwyr lefi llaeth yr AHDB yn ffermio yng Nghymru.

Yn ogystal â chyflenwi gweithgaredd a ariannir gan y lefi, roedd AHDB Llaeth/Dairy hefyd yn gyfrifol am gyd-gyflenwi Prosiect Effeithlonwydd y Gadwyn Gyflenwi Llaeth yng Nghymru. Gwnaed y prosiect hwn yn bosib trwy Gynllun Datblygu Gwledig Cymru 2007-2013 a ariannwyd gan Lywodraeth Cymru a Chronfa Amaethyddol Ewrop ar gyfer Datblygu Gwledig. Roedd y prosiect, a ddaeth i ben yn Awst 2015, yn cydymffurfio â Pholisi Iaith Gymraeg Llywodraeth Cymru. Mae AHDB Llaeth/Dairy wrthi'n datblygu prosiect arall trwy Raglen Datblygu Gwledig 2014-2020, ac eto, os yn llwyddiannus, bydd hwnnw'n cydymffurfio â Pholisi Iaith Gymraeg Llywodraeth Cymru.

Mae tîm AHDB Llaeth/Dairy Cymru'n cynnwys pum aelod staff, gyda phedwar o'r rheiny'n gwbl rugl yn y Gymraeg, ar lafar ac yn ysgrifenedig. Mae'r tîm yn gwbl gyfarwydd â gweithredu'n ddwyieithog ac maent bob amser yn rhoi ystyriaeth i ofynion dwyieithrwydd. Mae Cynllun Gweithredu Iaith Gymraeg arfaethedig AHDB Llaeth/Dairy 2015/2016 (copi'n amgaeedig) yn cynnwys gweithgareddau fydd yn parhau i ddatblygu a gwella sgiliau ac ymwybyddiaeth y tîm.

Mae'r pwyntiau bwled canlynol yn darparu darlun cyffredinol o'r hyn a gyflawnwyd gan ein hadran laeth yn erbyn Cynllun Gweithredu cytunedig 2015/16, gan adeiladu ymhellach ar y cynnydd a wnaed yn y blynyddoedd blaenorol.

Polisiau, deddfwriaeth a mentrau

- Roedd gweithdrefn yn ei lle i nodi gofynion cyfredol o ran y Gymraeg ar gyfer cynnyrch a gwasanaethau newydd perthnasol. Darparwyd cyfarwyddyd yn y maes hwn gan yr aelod staff Menna Davies.

Darparu Gwasanaethau

- Roedd yr holl ddigwyddiadau llaeth yng Nghymru'n parhau i ddarparu deunydd a gwasanaethau dwyieithog, gan gynnwys y ddarpariaeth yn y brif Sioe Da Byw a gynhalwyd yn yr NEC yn Lloegr.
- Roedd trefn ar gael trwy gyfrwng y system rheoli perthynas â chwsmeriaid (CRM) i gofnodi dewis iaith y cwsmer.

Gwasanaethau a ddarperir ar ein rhan gan drydydd parti

- Ymgynnerodd sefydliadau trydydd parti ag amryw o weithgareddau hyrwyddo, er mwyn hybu'r ddarpariaeth o adnoddau addysgol dwyieithog ar-lein a gynigir gan AHDB Llaeth/Dairy.

Hysbysebu, llenyddiaeth, deunydd cyhoeddusrwydd

- Rhoddwyd y gorau i gynhyrchu 'Godro', y cylchlythyr llaeth dwyieithog ar gyfer Cymru ar ôl rhifyn Gorffennaf 2015 am fod y cyllid wedi dod i ben.
- Darparwyd datganiadau i'r wasg yn Gymraeg bob tro y cafwyd cais i wneud hynny
- Anfonwyd llythyrau eglurhaol dwyieithog gydag adroddiadau perthnasol yn ôl yr angen
- Roedd y paneli arddangos ar ein stondin gweithgarwch ar gyfer talwyr lefi yn Sioe Frenhinol Cymru'n ddwyieithog
- Roedd cynnwys dwyieithog ar y paneli arddangos ar gyfer defnyddwyr ar ein stondin yn Sioe Frenhinol Cymru.
- Roedd staff a ffermwyr oedd yn siarad Gymraeg wrth law ar y stondin defnyddwyr dros bedwar diwrnod Sioe Frenhinol Cymru.

Cyfathrebu ac addysg

- Roedd staff sy'n siarad Gymraeg yn delio'n awtomatig ag unrhyw ohebiaeth/cyfathrebu cyffredinol yn Gymraeg
- Roedd y cynnwys Gymraeg yn cael ei adnewyddu'n rheolaidd ar brif wefan AHDB Llaeth/Dairy, sef www.dairy.ahdb.org.uk
- Roedd adnoddau addysg dwyieithog ar-lein ar gyfer ysgolion cynradd ac uwchradd yn parhau i gael eu hyrwyddo a'u lawrlwytho o wefan yr AHDB a ariannir ar y cyd, sef www.foodafactoflife.org.uk.

Mae nifer o we-dudalennau ein gwefan defnyddwyr AHDB ar gyfer Prydain gyfan yn Gymraeg: <http://wales.thisisdairyfarming.com/> ond rydym wedi bod wrthi'n adolygu hyn dros y ddwy flynedd diwethaf. Er gwaethaf ymdrechion amrywiol i hyrwyddo, a chyfeirio defnyddwyr at y tudalennau Cymraeg, prin iawn yw'r effaith a'r canlyniadau. Cofnododd AHDB Dairy gyfanswm o 154,579 o ymwelwyr unigryw â Thisisdairyfarming.com yn 2015-16. O'i gymharu, derbyniodd y safle Cymraeg gyfanswm o 786 o ymwelwyr yn unig dros y flwyddyn gyfan, gyda rhai o'r rheiny'n weithwyr/cyfeithwyr. O ganlyniad i'r monitro a'r gwerthuso hwn, penderfynwyd peidio â dyrannu adnoddau pellach i ddatblygu'r tudalennau Cymraeg hyn, a bydd y tudalennau presennol yn cael eu dileu yn ystod 2016-17. Bydd gwe-dudalennau dwyieithog yn parhau i gael eu datblygu, a byddant ar gael ar brif safle ffermwyr llaeth yr AHDB sef www.dairy.ahdb.org.uk/cymraeg.

Staffio

- Mae tîm AHDB Llaeth/Dairy Cymru'n cynnwys pedwar aelod staff sy'n gwbl rugi yn y Gymraeg, ar lafar ac yn ysgrifenedig
- Roedd hysbyseb reciwtio diweddar yn nodi bod y gallu i siarad Cymraeg yn ddymunol ac roedd y swydd-ddisgrifiad ar gael yn Gymraeg.

Trefniadau mewnol

- Mae cynlluniau marchnata a drafodir ac a gytunir gan grwpiau gwaith yn parhau i danlinellu'r ffaith bod angen rhoi ystyriaeth i Gynllun yr Iaith Gymraeg mewn perthynas â gwasanaethau a chynnrych lle bo'n berthnasol
- Mae Menna Davies, Rheolwr Datblygu Llaeth Cymru'n cynnig cyfarwyddyd a chyngor ar unrhyw ofynion mewn perthynas â Chynllun yr Iaith Gymraeg.

Mehefin 2016

Welsh Language Scheme for the dairy part of AHDB, prepared under the Welsh Language Act 1993

Action Plan: Action points for AHDB Dairy 2015/16

The following document outlines key areas of our work where we currently support aspects of the Welsh Language Act. The AHDB has a Welsh Language Scheme in place and this Action Plan comes under this scheme. Requirements are two-fold. Firstly, ongoing guidance will continue to be provided internally so that staff are able to make judgements about their work and processes in order to fit in with AHDB policy. Secondly, we are required to offer a 'level' of Welsh provision to relevant levy payers.

AHDB Dairy has the following standard procedures/practices in place:

- Communication in Welsh with Welsh speakers already takes place in the form of mailings, telephone calls and emails as appropriate
- Levy payer meetings are already carried out in Welsh or English by our extension officers based in the region
- Welsh speaking staff are available at all major events in Wales and at the Livestock Show in England
- Bi monthly Welsh bilingual newsletter 'Godro' ceased after the July 2015 issue, due to funding coming to an end
- Guidance for staff developing new policies, initiatives and services in order to ensure staff are aware that they need to consider Welsh language implications
- Agreements/arrangements with third parties consistent with AHDB Welsh language commitment
- Web bilingual pages available on www.dairy.ahdb.org.uk/cymraeg and <http://wales.thisisdairying.com/>
- Welsh bilingual education resources (ages 5-16yrs) provided via www.foodafactoflife.org
- Welsh press releases available on request
- The AHDB Dairy Wales Team responds to enquiries in Welsh or English depending on the preferred language of the enquirer
- Bilingual job adverts placed where relevant
- Bilingual job descriptions where relevant available on request

Action required	Target date	Internal/External action	Person responsible	What is it?	Status	Evidence
Policies, legislation and initiatives						
Provide guidance for staff developing new policies, initiatives and services in order to ensure staff are aware that they need to consider Welsh language implications	Ongoing	Internal	Comms / Wales Team	All staff have access to Welsh Strategic Plan via shared drives	Ongoing	All staff contact Menna Davies when planning any bilingual activity Completed for 15/16
Delivering services						
Develop systems to record the language preference of our customers in Wales.	Via CRM – ongoing	Internal/external	Comms / Wales Team	Carried out on CRM and can be recorded via external interactions. Preferred language of communication is to be added to the publications/enquiry sheet for use at F2F events	Ongoing	Completed after year-end, in May 2016
Jointly deliver the Dairy Supply Chain project in collaboration with the Dairy Development Centre.	Ongoing	Internal/external	Head of Dairy Development wales	The 'Improving the Welsh Dairy Supply Chain' project is made possible through the Supply Chain Efficiencies Scheme (SCES) of the Rural Development Plan for Wales 2007-2013 which is funded by the Welsh Government and the European agricultural Fund for Rural Development. The project aims to strengthen the dairy industry in Wales and maintain its viability as a career choice for young people.	Came to an end Aug 2015	Completed for 15/16
Provide guidance for colleagues responsible for commissioning surveys	Ongoing	Internal	Comms / Wales Team	Offer of Welsh speaker to complete survey with farmer if requested.	Ongoing	Completed for 15/16
Update relevant content on the farmer facing website: www.dairy.ahdb.org.uk/wales	Ongoing	Internal	Comms / Wales Team	Welsh Communications Officer refreshes content in line with the English site. To improve procedure – explore introducing an alert when amendments made from the English levy facing site	Ongoing	Welsh officer provides relevant content & digital team update. Still need to review adding alert

Action required	Target date	Internal/External action	Person responsible	What is it?	Status	Evidence
Services undertaken on our behalf by third parties						
Promotion of education resources.	Ongoing	Internal/External	Comms / Wales Team	Relevant 3rd party organisations promote bilingual education resources via newsletters, websites, teacher training.	Ongoing	Completed for 15/16 http://www.foodandlife.org.uk/Sheet.aspx?siteId=14&sectionId=100&contentId=463
Other dealings with the public						
Following any updates ensure that relevant content is featured on Welsh consumer facing website www.thisisdairyingfarming.com .	Ongoing	Internal	Comms / Wales Team	Alert introduced through Basecamp as and when relevant English content changes	Following review this will no longer continue	Please see Annual report 2015-16 for evidence
Provide bilingual content for any stand panel development for key events	Summer 2015	Internal/external	Comms / Wales team	To address the crisis AHDB Dairy took the It's In Our Hands (IIOH) stand to key events across GB. Stand panels at the Royal Welsh show had bilingual content, Welsh speaking staff and dairy farmers were on hand to talk to consumers. Bilingual resources were handed out over the 4 days	This was a one off activity for 2015-16	Completed http://www.thisisdairyingfarming.com/get-involved/its-in-our-hands/events/
Advertising, Printed Literature, forms, publicity material						
Relevant materials to be developed and provided bilingually.	Ongoing	Internal	Comms / Wales Team	Where required, provision of bilingual resources and general materials.	Ongoing. As and when identified	Completed
Written & Electronic Communication						
Relevant correspondance to be provided bilingually.	Ongoing	Internal	Comms / Wales team	For example individual covering letters accompanying reports to be provided bilingually.	Ongoing. As and when required	Completed

Action required	Target date	Internal/External action	Person responsible	What is it?	Status	Evidence
Rebrand of AHDB to include a new bilingual Logo for AHDB Dairy for use in Wales.	10 June 2015 Launch	Internal/External	Corporate Comms	Bilingual dairy division brand is used on bilingual AHDB Dairy levy payer materials in Wales as appropriate.	Launched. To be rolled out on new materials as existing stocks run out	Completed

Cynllun Iaith Gymraeg adran laeth y Bwrdd Datblygu Amaethyddiaeth a Garddwriaeth (AHDB), a baratowyd dan Ddeddf Yr Iaith 1993

Cynllun Gweithredu: Pwyntiau gweithredu ar gyfer AHDB Llaeth/Dairy 2015/16

Mae'r ddogfen ganlynol yn amlinellu prif feysydd ein gwaith lle rydym yn cydymffurfio ag agweddau o Ddeddf yr Iaith ar hyn o bryd. Mae gan yr AHDB Gynllun Iaith Gymraeg yn ei le ac mae'r Cynllun Gweithredu hwn yn rhan o'r cynllun hwnnw. Mae'r gofynion yn ddeublyg. Yn gyntaf, byddwn yn parhau i ddarparu cyfarwyddyd parhaus yn fewnol fel bod staff yn gallu barnu sut mae eu gwaith a'u prosesau'n cydymffurfio â pholisiau'r AHDB. Yn ail, mae'n ofynnol ein bod yn cynnig 'lefel' o ddarpariaeth Gymraeg ar gyfer talwyr lefi perthnasol.

Mae AHDB Llaeth/Dairy wedi sefydlu'r gweithdrefnau/arferion safonol canlynol:

- Rydym eisoes yn cyfathrebu yn Gymraeg â siaradwyr Cymraeg ar ffurf llythyrau, galwadau ffôn a negeseuon e-bost fel bo'n addas
- Mae cyfarfodydd talwyr lefi eisoes yn cael eu cynnal yn Gymraeg neu Saesneg gan ein swyddogion estyn rhanbarthol
- Mae staff sy'n siarad Cymraeg ar gael ym mhob prif ddigwyddiad yng Nghymru ac yn y Sioe Da Byw yn Lloegr
- Rhoddyd y gorau i gynhyrchu'r cylchlythyr dwyieithog deufisol 'Godro' ar ôl rhifyn Gorffennaf 2015 am fod y cyllid wedi dod i ben
- Mae canllawiau ar gael i sicrhau bod staff sy'n datblygu polisiau, mentrau a gwasanaethau newydd yn ymwybodol bod angen iddyn nhw ystyried y goblygiadau o ran y Gymraeg
- Mae cytundebau/trefniadau â thrydydd parti'n cydymffurfio ag ymrwymiad yr AHDB i'r iaith Gymraeg
- Mae gwe-dudalennau dwyieithog ar gael ar www.dairy.ahdb.org.uk/cymraeg a <http://wales.thisisdairying.com/>
- Mae adnoddau addysgol dwyieithog (5-16 oed) ar gael trwy gyfrwng www.foodafactoflife.org
- Mae datganiadau i'r wasg ar gael yn Gymraeg os gwneir cais
- Mae Tîm AHDB Cymru'n ymateb i ymholiadau yn Gymraeg neu Saesneg, yn dibynnu ar ddewis iaith yr ymholwr
- Gosodir hysbysebion swyddi'n ddwyieithog fel bo'n berthnasol
- Mae swydd-ddisgrifiadau dwyieithog ar gael os dymunir fel bo'n berthnasol

Gweithredu gofynnol	Dyddiad Targed	Gweithredu Mewnol/Allanol	Person sy'n gyfrifol	Beth mae'n ei olygu?	Statws	Tystiolaeth
Polisiau, deddfwriaeth a mentrau						
Darparu cyfarwyddyd i staff sy'n datblygu polisiau, mentrau a gwasanaethau newydd i sicrhau bod staff yn ymwybodol o'r angen i ystyried y goblygiadau o ran y Gymraeg	Parhaus	Mewnol	Swyddog Cyfathrebu / Tîm Cymru	Cynllun Strategol y Gymraeg ar gael i'r holl staff trwy gyfrwng gyriannau cyfrannol.	Parhaus	Yr holl staff yn cysylltu â Menna Davies wrth gynllunio unrhyw weithgaredd dwyieithog. Cwblhawyd ar gyfer 15/16
Darparu gwasanaethau						
Datblygu systemau i gofnodi dewis iaith ein cwsmeriaid yng Nghymru.	Trwy CRM - parhaus	Mewnol/allanol	Swyddog Cyfathrebu / Tîm Cymru	Cyflawnir ar CRM a gellir cofnodi trwy gyfrwng rhwngweithiadau allanol. Dewis iaith cyfathrebu i'w ychwanegu at y daflen cyhoeddiadau/ ymholiadau a ddefnyddir yn ystod digwyddiadau wyneb yn wyneb.	Parhaus	Cwblhawyd ar ôl diwedd y flwyddyn, ym Mai 2016.
Cyflenwi'r prosiect Cadwyn Gyflenwi Llaeth ar y cyd â'r Ganolfan Datblygu Llaeth.	Parhaus	Mewnol/allanol	Pennaeth Datblygu Llaeth Cymru	Gwneir y prosiect Gwella'r Gadwyn Gyflenwi Llaeth yng Nghymru'n bosib trwy Gynllun Effeithlonrwydd y Gadwyn Cyflenwi dan Gynllun Datblygu Gwledig Cymru 2007-2013 a ariannir gan Lywodraeth Cymru a Chronfa Amaethyddol Ewrop ar gyfer Datblygu Gwledig. Nod y prosiect yw cryfhau'r diwydiant llaeth yng Nghymru a sicrhau ei fod yn parhau i fod yn ddewis gyfra ymarferol i bobl ifanc.	Daeth i ben ar ddiwedd Awst 2015.	Cwblhawyd ar gyfer 15/16
Darparu arweiniad ar gyfer cydweithwyr sy'n gyfrifol am gomisiyny arolygon	Parhaus	Mewnol	Swyddog Cyfathrebu / Tîm Cymru	Cynnig siaradwr Cymraeg i lenwi'r arolwg gyda'r ffermwyr os dymunir	Parhaus	Cwblhawyd ar gyfer 15/16
Diweddaru cynnwys perthnasol ar y wefan ar gyfer	Parhaus	Mewnol	Swyddog	Swyddog Cyfathrebu'r Gymraeg yn	Parhaus	Swyddog y Gymraeg yn

Gweithredu gofynnol	Dyddiad Targed	Gweithredu Mewnol/Allanol	Person sy'n gyfrifol	Beth mae'n ei olygu?	Statws	Tystiolaeth
ffermwyr www.dairy.ahdb.org.uk/wales			Cyfathrebu / Tîm Cymru	adnewyddu'r cynnwys i gyd-fynd â'r safle Saesneg. I wella'r drefn – ystyried cyflwyno rhybudd pan fydd y safle lefi Saesneg yn cael ei ddiwygio.		darparu cynnwys perthnasol a diweddarriad digidol ar gyfer y tîm. Dal angen adolygu'r rhybudd diwygio.
Gwasanaethau a gyflenwir ar ein rhan gan drydydd parti						
Hyrwyddo adnoddau addysg.	Parhaus	Mewnol/allanol	Swyddog Cyfathrebu / Tîm Cymru	Sefydliadau trydydd parti perthnasol yn hyrwyddo adnoddau addysg dwyieithog trwy gylchlythyrau, gwefannau, hyfforddiant athrawon.	Parhaus	Cwblhawyd ar gyfer 15/16 http://www.foodafactoflife.org.uk/Sheet.aspx?siteId=14&sectionId=100&contentId=463
Unrhyw ymwneud arall â'r cyhoedd						

Gweithredu gofynnol	Dyddiad Targed	Gweithredu Mewnol/Allanol	Person sy'n gyfrifol	Beth mae'n ei olygu?	Statws	Tystiolaeth
Yn dilyn diweddariadau, sicrhau bod y cynnwys perthnasol ar gael ar y wefan Gymraeg ar gyfer defnyddwyr www.thisisdairyingfarming.com .	Parhaus	Mewnol	Swyddog Cyfathrebu / Tîm Cymru	Cyflwyno rhybuddion trwy 'Basecamp' pan fydd y cynnwys Saesneg wedi'i ddiwygio.	Yn sgil adolygu ni fydd hyn yn digwydd bellach	Gweler Adroddiad Blynnyddol 2015-16 am dystiolaeth.
Darparu cynnwys dwyieithog ar gyfer paneli stondinau digwyddiadau allweddol	Haf 2015	Mewnol/allanol	Swyddog Cyfathrebu / Tîm Cymru	I daclo'r argyfwng aeth AHDB Dairy â'r stondin Mae yn ein Dwylo Ni i ddigwyddiadau allweddol ar draws Prydain. Roedd paneli stondin Sioe Frenhinol Cymru â chynnwys dwyieithog, roedd yno staff a ffermwyr llaeth oedd yn siarad Cymraeg wrth law i siarad â defnyddwyr. Dosbarthwyd adnoddau dwyieithog dros y 4 diwrnod.	Roedd hwn yn weithgaredd unigryw ar gyfer 2015-16	Cwblhawyd http://www.thisisdairyingfarming.com/get-involved/its-in-our-hands/events/
Hysbysebu, llenyddiaeth, ffurflenni, deunydd cyhoeddusrwydd						
Deunydd perthnasol i'w ddatblygu a'i ddarparu'n ddwyieithog.	Parhaus	Mewnol	Swyddog Cyfathrebu / Tîm Cymru	Pan fo angen, darparu adnoddau a deunydd cyffredinol dwyieithog	Parhaus. Fel bo angen	Cwblhawyd
Cyfathrebu ysgrifenedig ac electronig						
Gohebiaeth berthnasol i'w darparu'n ddwyieithog.	Parhaus	Mewnol	Swyddog Cyfathrebu / Tîm Cymru	Er enghraift llythyrau eglurhaol unigol a anfonir gydag adroddiadau i'w darparu'n ddwyieithog.	Parhaus. Fel bo angen.	Cwblhawyd
Ail-frandio AHDB i gynnwys Logo dwyieithog newydd i'w ddefnyddio gan AHDB Llaeth/Dairy yng Nghymru	Lansiad 10 Mehefin 2015	Mewnol/Allanol	Swyddog Cyfathrebu Corfforaethol	Brand dwyieithog newydd ar gyfer yr adran laeth i'w ddefnyddio ar ddeunydd dwyieithog talwyr lefi AHDB Llaeth/Dairy fel bo'n briodol.	Wedi'i lansio. I'w ddefnyddio ar ddeunydd newydd unwaith bod yr hen stoc yn dod i ben.	Cwblhawyd

Welsh Language Scheme for the dairy part of AHDB, prepared under the Welsh Language Act 1993

Action Plan: Action points for AHDB Dairy 2016/17

The following document outlines key areas of our work where we currently support aspects of the Welsh Language Act. The AHDB has a Welsh Language Scheme in place and this Action Plan comes under this scheme. Requirements are two-fold. Firstly, ongoing guidance will continue to be provided internally so that staff are able to make judgements about their work and processes in order to fit in with AHDB Dairy policy. Secondly, we are required to offer a 'level' of Welsh provision to relevant levy payers.

AHDB Dairy has the following standard procedures/practices in place:

- Communications in Welsh with Welsh speakers already takes place in the form of mailings, telephone calls and emails
- Levy payer meetings are already carried out in Welsh or English by our extension officers based in the region
- Welsh speaking staff are available at all major events in Wales and at the Livestock Show in England
- Guidance for staff developing new policies, initiatives and services to consider Welsh bilingual requirements included in Marketing Plans where relevant
- Agreements/arrangements with third parties consistent with AHDB Welsh language commitment
- Web bilingual pages available on www.dairy.ahdb.org.uk/cymraeg
- Welsh bilingual education resources (ages 5-16yrs) provided via www.foodafactoflife.org
- Welsh press releases available on request
- The Wales Team responds to enquiries in Welsh or English depending on the preferred language of the enquirer
- Bilingual job adverts placed where relevant
- Bilingual job descriptions where relevant available on request

Action required	Target date	Internal/External action	Person responsible	What is it?	Status	Evidence
Policies, legislation and initiatives						
Provide guidance for staff developing new policies, initiatives and services in order to ensure staff are aware that they need to consider Welsh language implications	Ongoing	Internal	Comms / Wales Team	All staff have access to Welsh Strategic Plan via shared drives All staff to contact Menna Davies for relevant direction and advice as and when required	Ongoing	
Delivering services						
Develop systems to record the language preference of our customers in Wales.	Via CRM – ongoing	Internal/external	Comms / Wales Team	Carried out on CRM and can be recorded via external interactions. Preferred language of communication is to be added to the publications/enquiry sheet for use at F2F events.	Ongoing	Completed May 2016
Developing a project under the Rural Development Programme 2014-2020	Ongoing	Internal/external	Head of Dairy Development Wales	If successful any project activity will adhere to the Welsh Government's Welsh Language Policy.	Ongoing	
Provide guidance for colleagues responsible for commissioning surveys	Ongoing	Internal/external	Comms / Wales Team	Offer of Welsh speaker to complete survey with farmer if requested.	Ongoing	
Update relevant content on the farmer facing website: www.dairy.ahdb.org.uk/wales	Ongoing	Internal	Comms / Wales Team	Welsh Communications Officer refreshes content in line with the English site. To improve procedure – explore introducing an alert when amendments made from the English levy facing site	Ongoing	

Action required	Target date	Internal/External action	Person responsible	What is it?	Status	Evidence
Services undertaken on our behalf by third parties						
Promotion of education resources.	Ongoing	Internal/External	Comms / Wales Team	Relevant 3rd party organisations promote bilingual education resources via newsletters, websites, teacher training.	Ongoing	
Other dealings with the public						
Relevant materials provided	Ongoing	Internal	Comms / Wales Team	Where required provision of bi-lingual resources and materials eg: postcards for consumer facing shows/events	Ongoing	
Advertising, Printed Literature, forms, publicity material						
Relevant materials to be developed and provided bilingually	Ongoing	Internal	Comms / Wales Team	Where required, provision of bilingual resources and general materials.	Ongoing. As and when identified.	
Written & Electronic Communication						
Relevant correspondance to be provided bilingually	Ongoing	Internal	Comms / Wales team	For example individual covering letters accompanying reports to be provided bilingually	Ongoing. As and when required.	
Bilingual Logo for AHDB Dairy for use in Wales	Ongoing	Internal/External	Corporate Comms	Bilingual AHDB Dairy brand is used on bilingual levy payer materials in Wales as appropriate	Ongoing	

Cynllun Iaith Gymraeg adran laeth y Bwrdd Datblygu Amaethyddiaeth a Garddwriaeth (AHDB), a baratowyd dan Ddeddf Yr Iaith 1993

Cynllun Gweithredu: Pwyntiau gweithredu ar gyfer AHDB Llaeth/Dairy 2016/17

Mae'r ddogfen ganlynol yn amlinellu prif feysydd ein gwaith lle rydym yn cydymffurfio ag agweddau o Ddeddf yr Iaith ar hyn o bryd. Mae gan yr AHDB Gynllun Iaith yn ei le ac mae'r Cynllun Gweithredu hwn yn rhan o'r cynllun hwnnw. Mae'r gofynion yn ddeublyg. Yn gyntaf, byddwn yn parhau i ddarparu cyfarwyddyd parhaus yn fewnol fel bod staff yn gallu barnu sut mae eu gwaith a'u prosesau'n cydymffurfio â pholisi AHDB Llaeth/Dairy. Yn ail, mae'n ofynnol ein bod yn cynnig 'lefel' o ddarpariaeth Gymraeg ar gyfer talwyr lefi perthnasol.

Mae AHDB Llaeth/Dairy wedi sefydlu'r gweithdrefnau/arferion safonol canlynol:

- Mae cyfathrebu yn Gymraeg â siaradwyr Cymraeg eisoes yn digwydd ar ffurf llythyrau, galwadau ffôn a negeseuon e-bost
- Mae cyfarfodydd talwyr lefi eisoes yn cael eu cynnal yn Gymraeg neu Saesneg gan ein swyddogion estyn rhanbarthol
- Mae staff sy'n siarad Cymraeg ar gael ym mhob prif ddigwyddiad yng Nghymru ac yn y Sioe Da Byw yn Lloegr
- Mae canllawiau ar gyfer staff sy'n datblygu polisiau, mentrau a gwasanaethau newydd yn rhoi ystyriaeth i ofynion dwyieithrwydd Cynlluniau Marchnata lle bo'n berthnasol
- Mae pob cytundeb/trefniant gyda thrydydd parti'n cydymffurfio ag ymrwymiad yr AHDB i'r iaith Gymraeg
- Mae gwe-dudalennau dwyieithog ar gael ar www.dairy.ahdb.org.uk/cymraeg
- Darperir adnoddau addysgol dwyieithog (5-16 oed) trwy gyfrwng www.foodafactoflife.org
- Mae datganiadau i'r wasg ar gael yn Gymraeg os gwneir cais
- Mae Tîm Cymru'n ymateb i ymholiadau yn Gymraeg neu Saesneg, yn dibynnu ar ddewis iaith yr ymholfwr
- Gosodir hysbysebion swyddi'n ddwyieithog pan fo'n berthnasol
- Mae swydd-ddisgrifiadau dwyieithog ar gael os dymunir pan fo'n berthnasol

Gweithredu gofynnol	Dyddiad Targed	Gweithredu Mewnol/Allanol	Person sy'n gyfrifol	Beth mae'n ei olygu?	Statws	Tystiolaeth
Polisiau, deddfwriaeth a mentrau						
Darparu cyfarwyddyd i staff sy'n datblygu polisiau, mentrau a gwasanaethau newydd i sicrhau bod staff yn ymwybodol o'r angen i ystyried y goblygiadau o ran y Gymraeg	Parhaus	Mewnol	Swyddog Cyfathrebu / Tîm Cymru	Cynllun Strategol y Gymraeg ar gael i'r holl staff trwy gyfrwng gyriannau cyfrannol. Yr holl staff i gysylltu â Menna Davies i gael cyfarwyddyd a chyngor perthnasol fel bo angen.	Parhaus	
Darparu gwasanaethau						
Datblygu systemau i gofnodi dewis iaith ein cwsmeriaid yng Nghymru.	Trwy CRM - parhaus	Mewnol/allanol	Swyddog Cyfathrebu / Tim Cymru	Cyflawnir ar CRM a gellir cofnodi trwy gyfrwng rhwngweithiadau allanol. Y dewis o iaith gyfathrebu i'w ychwanegu at y daflen cyhoeddiadau/ymholiadau a ddefnyddir mewn digwyddiadau wyneb yn wyneb.	Parhaus	Cwblhawyd Mai 2016.
Datblygu prosiect dan Raglen Datblygu Gwledig 2014-2020.	Parhaus	Mewnol/allanol	Pennaeth Datblygu Llaeth Cymru	Os yn llwyddiannus, bydd unrhyw weithgarwch prosiect yn cydymffurfio â Pholisi Iaith Gymraeg Llywodraeth Cymru.	Parhaus	
Darparu arweiniad ar gyfer cydweithwyr sy'n gyfrifol am gomisiyny arolygon	Parhaus	Mewnol	Swyddog Cyfathrebu / Tim Cymru	Cynnig siaradwr Cymraeg i lenwi'r arolwg gyda'r ffermwyr os y dymunir.	Parhaus	
Diweddarw cynnwys perthnasol ar y wefan ar gyfer ffermwyr www.dairy.ahdb.org.uk/wales	Parhaus	Mewnol	Swyddog Cyfathrebu / Tim Cymru	Swyddog Cyfathrebu'r Gymraeg yn adnewyddu'r cynnwys i gyd-fynd â'r safle Saesneg. I wella'r drefn – ystyried cyflwyno rhybudd pan fydd y safle lefi Saesneg yn cael ei ddiwygio.	Parhaus	

Gweithredu gofynnol	Dyddiad Targed	Gweithredu Mewnol/Allanol	Person sy'n gyfrifol	Beth mae'n ei olygu?	Statws	Tystiolaeth
Gwasanaethau a gyflenwir ar ein rhan gan drydydd parti						
Hyrwyddo adnoddau addysg.	Parhaus	Mewnol/allanol	Swyddog Cyfathrebu / Tîm Cymru	Sefydliadau trydydd parti perthnasol yn hyrwyddo adnoddau addysg dwyieithog trwy gylchlythyrau, gwefannau, hyfforddiant athrawon.	Parhaus	
Unrhwy ymwneud arall â'r cyhoedd						
Darparu deunydd perthnasol	Parhaus	Mewnol	Swyddog Cyfathrebu / Tîm Cymru	Pan fo angen, darparu adnoddau a deunydd dwyieithog e.e. cardiau post ar gyfer sioeau/digwyddiadau lle deuir wyneb yn wyneb â defnyddwyr.	Parhaus	
Hysbysebu, llenyddiaeth, ffurflenni, deunydd cyhoeddusrwydd						
Deunydd perthnasol i'w ddatblygu a'i ddarparu'n ddwyieithog.	Parhaus	Mewnol	Swyddog Cyfathrebu / Tîm Cymru	Pan fo angen, darparu adnoddau a deunydd cyffredinol dwyieithog.	Parhaus. Fel bo angen	
Cyfathrebu ysgrifenedig ac electronig						
Gohebiaeth berthnasol i'w darparu'n ddwyieithog.	Parhaus	Mewnol	Swyddog Cyfathrebu / Tîm Cymru	Er enghrafft llythyrau eglurhaol unigol a anfonir gydag adroddiadau i'w darparu'n ddwyieithog.	Parhaus. Fel bo angen.	
Logo dwyieithog newydd i'w ddefnyddio gan AHDB Llaeth/Dairy yng Nghymru	Parhaus	Mewnol/Allanol	Swyddog Cyfathrebu Corfforaethol	Brand dwyieithog AHDB Llaeth/Dairy i'w ddefnyddio ar ddeunydd dwyieithog talwyr lefi yng Nghymru fel bo'n briodol.	Parhaus	